

Tractatus primus

33

42 **C**Atq; ob hoc medium quidem uniuersi: infra fines autem citeriores cæli: supra maxime omnibus proprie esse uidentur. Quia illud quidem semper manet: fines autem cæli eodem modo sese habentes manet. Quare cum leue quidem sit id quod sursum pergit: graue autem id quod deorsum fertur suapte natura: is quidem finis qui uersus medium continet infra est: & ipsum etiam medium. Is autem qui uersus ultimum continet supra & ipsum etiam ultimum. Et propterea locus superficies quædam: & quasi uas continentisq; esse uidetur. Præterea locus simul cum ipsa're quodammodo est. Quippe cum ipsi fines sint simul.

CCapitulum sextum in quo ostendit qualiter aliquid sit in loco.

43 **A**T qui corpus quidem id est in loco: extra quod aliquod est corpus continēs ipsum. Quod uero non ita se habet non est in loco. Quapropter etiam si aqua fuerit tale: partes quidem ipsius mouebuntur. Alia nāq; aliam cōtinet. Vniuersum autem partim mouebitur: partim haud mouebitur. Ut totū enī simul locum non mutat. Versatur tamen: partium enim hic locus est: & sursum quidem & deorsum non mouetur. Quædam autem uersantur: & quædam sursum atq; deorsum mouentur: que densitatem habent ac raritatem.

44 **E**Vt autem dictum est: quædam in loco potentia sunt quædam actu. Iccirco cū id quod est similiū partium continuum est: tum partes potentia sunt in loco. Sed cum sunt separatae: atq; ut in emulo fit se tangunt: tum in loco sunt actu.

45 **C**Et rursus alia quidem per se ut omne corpus aut latione aut accretione mobile per se alicubi est. Cælum autem ut dictum est nō est alicubi totum: neq; est ullo in loco: si nullum ipsum cōtinet corpus: sed quo mouetur: hoc & locus est partibus. Alia nāq; partiū alii heret. Alia uero per accidens. Ut anima atq; cælum omnes nāq; partes quodāmodo sunt in loco. Circūquaq; enim alia aliam continet. Quapropter supremū quidē corpus uersatur. Vniuersum autem alicubi nō est. & ipsum est aliquid. Quod enim alicubi est: & ipsum est aliquid: & insup aliquid aliud extra se habet: quod continet. At præter uniuersum ac totum nihil est extra.

46 **C**Et propterea omnia sunt in cælo: forsitan enim cælū est uniuersum. Est aut̄ locus nō ipsum cælum: sed aliquid eius: ultimus in qua finis quiescens: quo corpus mobile tangit. Et iccirco terra in aqua: hæc in aere: aer in æthere: & æther in cælo est collocatus. Ipsum uero cælum nullo in alio corpore est ulterius collocatum.

CCapitulum septimum in quo ex diffinitione superius data soluit dubitationes supra positas de loco.

47 **P**Atet autem ex his: si hoc modo locus dicatur: dubitationes oēs solui facile posse. Neq; enī una cū corpore necesse est locū incremēta suscipere: neq; locū esse pūcti: neq; in eodē corpora esse duo: neq; iteruallū qdē corporeū esse. Corpus est enī quodus id quod est inter fines corporis cōtinentis: sed nō corporis spaciū. Est etiā & ipse locus alicubi: nō ut in loco: sed ut finis in eo quod est finitum. Non est enim in loco omne quod est: sed tñ mobile corpus.

48 **C**Et feret igit̄ quodq; cū ratiōe suū ad locū. Quod enī post aliquod deinceps est collocatū ac illud nō uiolētia tāgit: id p̄pinquū est illi natura: atq; si copulata qdē sint: passio ne carēt. Si uero se tāgāt passiua sūt uicissim atq; actiua. Manet p̄terea quodus p̄prio in loco non sine ratione suapte natura. Etenim hæc pars toto in loco ut diuisibilis pars est ad totum. Veluti cum aeris quispiam uel aquæ mouerit partem.